

**ВМІННЯ ПЛАНУВАТИ ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ АСПЕКТІВ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ОДНА З КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТА**

Ключові слова: самостійна робота, іноземна мова, освіта, планування.

Keywords: independent work, foreign language, education, planning.

Різноманіття життєвих явищ, можливостей, планів та проблем обумовлює різноманіття в навчальній підготовці студентів. Програма навчання у спеціалізованому навчальному закладі є в деякій мірі обмеженою сукупністю певних знань, які, на думку укладачів цієї програми, являють собою основу для подальшого професійного розвитку фахівця. Тобто можна стверджувати, що всі, хто навчається за певним фахом, засвоюють протягом навчання в конкретному закладі освіти майже однакові знання. Але поряд зі стандартизованою підготовкою все більше спостерігаються ситуації, коли студент бажає отримати додаткові знання та навички з урахуванням власних індивідуальних особливостей, планів, можливостей [2]. Така потреба також враховується в процесі організації навчання. Але все ж, в більшості випадків, задоволення такої потреби безпосередньо під час навчання має суттєві обмеження. Поки що загальний розвиток системи вищої професійної освіти передбачає переважно групове навчання за єдиними стандартизованими планами та програмами. Хоч деякі елементи індивідуалізації навчання і мають місце, все ж для досягнення своєї конкретної мети студенту необхідно знаходити час та можливості для самостійної роботи над потрібним для нього навчальним матеріалом. Щоб ефективно це здійснювати потрібні додаткові компетентності. До однієї з важливих компетентностей у цій області належить вміння планувати свою навчальну діяльність. При цьому суттєвим є вміння планувати досягнення конкретних навчальних цілей. В

даній роботі ми розглянемо особливості організації і планування індивідуальної самостійної роботи студента в процесі вивчення іноземної мови. При цьому ми виходимо з того, що студент не завжди має уявлення про особливості планування та організації самостійної роботи. Одні студенти мають нахил до детальної організації самостійної роботи з урахуванням усіх «дрібниць», вони ставлять собі конкретні цілі на конкретний час, намагаються чітко виконувати намічений план. Але не завжди такі цілі можуть бути досягнуті. Не завжди студент може точно визначити, скільки часу (та інших ресурсів) може бути потрібно для досягнення певної цілі, не завжди може відчувати, чи справді досягнуто конкретну ціль. Наприклад, студент запам'ятав деяку сукупність лексичних одиниць або граматичне правило, але ще не може впевнено стверджувати, наскільки міцно цей матеріал засвоєний. Засвоєні відомості можуть утримуватись тільки у короткочасній пам'яті і через деякий час бути забутими. В такому випадку слід враховувати інформацію про різні види пам'яті, знати різні методи запам'ятовування, а також, що дуже важливо, вміти визначати види навчального матеріалу, які підлягають запам'ятовуванню. При цьому визначається матеріал, потрібний для активного або пасивного використання. Слід пам'ятати, що процес запам'ятовування також потребує певного часу. Роботу протягом цього часу також слід планувати. Іноді формальне засвоєння відповідного матеріалу може бути пов'язано з відсутністю вміння ефективно застосовувати його в практичній діяльності. Слід визначати, потрібен цей матеріал для усного або письмового мовлення, для досягнення комунікативних цілей або ж для теоретичної, наукової діяльності.

Не завжди студент може знати, в якому обсязі слід засвоювати конкретне мовне явище, як воно пов'язано з іншими аспектами мовлення. Невдачі в досягненні намічених цілей можуть призвести до розчарування у плануванні. Відсутність очікуваного результату самостійної роботи може знизити мотивацію до неї [1, с. 63].

Поряд з детальним плануванням індивідуальної навчальної діяльності може спостерігатись і «стихійна» самостійна робота студента, коли не визначаються довгочасні конкретні цілі, а певні мовні явища вивчаються відповідно до настрою студента у конкретний момент часу. Такий вид самостійної роботи студента також не слід заперечувати, оскільки, як правило, краще засвоюється той матеріал, до якого існує найбільша мотивація або зацікавленість. Однак така «стихійність» у плануванні самостійної роботи не є достатньою. При плануванні засвоєння великих обсягів матеріалу слід більш чітко визначати зміст цього матеріалу та послідовність його засвоєння. Оскільки студент не завжди знає, за який час він може засвоїти в достатній мірі те чи інше мовне явище, а це особливо суттєво саме в процесі вивчення іноземної мови, де, на відміну до матеріалів рідною мовою, студент знайомиться зі значною кількістю незнайомих, незвичних для нього звукосполучень та словосполучень, для засвоєння складного матеріалу слід планувати додатковий час. Слід також накопичувати досвід планування. З часом студент, який спостерігає за досягненням конкретних результатів та аналізує їх, може більш чітко планувати засвоєння конкретного матеріалу іноземною мовою. Особливості накопичення досвіду планування самостійного вивчення конкретних явищ іноземної мови можуть бути предметом подальших досліджень індивідуального планування вивчення іноземної мови.

Література

1. Кравченко Т.В. Особенности инициативной самостоятельной работы студента в процессе изучения иностранного языка / Т.В. Кравченко// Филология, социология и культурология: Сборник научных докладов. – Лодзь, 2015. – Часть 2. - С. 62-63.

2. Ферсман Н.Г. Формирование и развитие инновационного (творческого) мышления специалистов в системе последиplomного образования: монография / Н.Г. Ферсман. – СПб.: Астерион, 2014. – 175 с.